

à la carte

Hoor jij wat ik hoor?

Als je heel goed luistert, hoor je ook het kunstwerk. Kleuren kunnen schreeuwerig zijn, vormen en lijnen kunnen heel verstild zijn.

Welke geluiden zou je dan precies bedenken bij die kleuren, vormen en lijnen? Misschien komt er wel heel spontaan een muziekstuk bij je op als je naar een kunstwerk kijkt.

Mu. ZEE

Deze à la carte zuigt je in de wereld van Constant Permeke. Hij is hier in Jabbeke zo'n kleine 100 jaar geleden komen wonen. Hij schilderde niet wat hij zag maar wat hij voelde. Zijn inzichten en levensverhaal kan je aflezen in elk van zijn kunstwerken en in sommige hoekjes van zijn prachtig gelegen huis.

De Vier Winden

Constant Permeke bouwde zijn eigen huis. Hij tekende het zelf uit en liet het daarna verder uitwerken door een architect. Het kreeg de naam De Vier Winden. Vanuit zijn ramen keek Permeke uit over de groene omgeving met hier en daar wat boerderijen. Op de velden en akkers waren de boeren aan het werk: ze ploegden, zaaiden, oogstten. Wat Permeke zag, tekende of schilderde hij op grote vellen papier en doek. De ziel van de kunstenaar is nog steeds aanwezig. Je zou hem elk moment kunnen betrappen op een rustig spelletje in de tuin of een ernstig moment in zijn schildersatelier op de eerste verdieping.

ACTIE

De woning wijst naar de vier windrichtingen. Maak een wandeling rond het huis en luister naar de vele geluiden voorbij elke hoek. Welk geluid maakt je het meest rustig?

VRAAG

Kan je een geluid dat je hebt waargenomen bij de vorige opdracht ook uitbeelden of nabootsen? Laat je mede-bezoeker raden!

Marie-Lou

Het beeld Marie Lou staat buiten in de tuin. Binnen in het huis vind je het nog eens, maar dan enkel het hoofd. Permeke heeft het heel ruw gebeeldhouwd. Hij hield ervan om voortdurend delen aan zijn beelden toe te voegen en weer af te breken, tot hij tevreden was van het resultaat. Sommige stukken schilderde hij met een donkere kleur om meer contrast te hebben.

ACTIE

Welke gevoelens toont Marie-Lou? Als je het niet kan uitdrukken in woorden, gebruik dan een geluid. Schreeuw, fluister of zing een passende emotie bij dit beeld.

VRAAG

Wanneer is het echt stil? Wat hoor jij als je van je handen twee schelpjes maakt en hiermee je oren bedekt?

Liggend naakt

Op zijn vijftigste leerde Permeke voor het eerst beeldhouwen. Hij kende niets van beeldhouw-technieken. Eerst begon hij kleine vormen te boetsen in klei. Later experimenteerde hij met grote figuren die hij afgoot in gips. Gips was tijdens de oorlog het goedkoopste materiaal. Door deze techniek kon hij zijn beelden meerdere keren afgieten. Dit liggend naakt vind je in de tuin, maar kan je ook binnen in het beeldhouwatelier bewonderen. Permeke wilde het graag als grafsteen voorzien voor zijn vrouw Marietje. Zij overleed een paar jaar voor zijn dood.

ACTIE

Ga ook eens in het gras liggen en neem dezelfde houding als het beeld. Sluit je ogen en luister naar de omgevingsgeluiden. Welke is het sterkst? Hoor je verschillen als je je ogen weer opent?

GROEPSOPDRACHT

Geef elkaar een klankmassage met de materialen die je bij je hebt. Eén persoon zit neer in het gras en de ander gaat er achter staan. De persoon die op de grond zit doet de ogen dicht. De ander kiest materialen om een klankmassage te geven en begint zachtjes dichtbij het oor te tikken, te wrijven of te botsen met het ene materiaal tegen het andere. Bouw je klankmassage langzaam op. Is het een rustgevend massage met zachte geluiden? Of zijn het heldere klanken die energie te geven?

Niobe

Niobe was getrouwd met de Griekse god Zeus. Samen hadden ze zes dochters en zes zonen. Maar Leto had slechts twee kinderen, Apollo en Artemis. Hij was zo jaloers dat hij de kinderen van Niobe in één dag vermoordde. Door haar grote verdriet versteende ze. Uit haar tranen ontstond een Griekse rivier. Permeke werkte het verhaal verschillende keren uit in tekeningen en beelden. Hier steunt ze op ellebogen en knieën op het moment dat ze versteent. De golvende beweging van het lichaam doet denken aan het water van een rivier of de zee. In de tuin van Permeke kreeg ze een eenzaam, maar heel groen plekje.

ACTIE

Kruip in de gevoelens en liggende houding van Niobe. De ander filmt heel langzaam deze niet zo makkelijke pose. Vertel je intussen luidop Niobes gedachten?

DOORDENKER

Permeke zei ooit: 'Schilderen is niet zeggen wat het oog ziet, maar wat het hart en de geest zien'. Zou hij beïnvloed geweest zijn door wat hij hoorde of zag in de natuur, verhalen van zijn vrienden?